

ברחוב או בבית הבושת: איפה הנשים נפגעות פחות?

טל גרנות, מייסדת עמותה לשיקום שורדת זנות מאמינה שהשופט צדק: עדיף לאפשר לנשים לעבוד בבניין בו הן שוכרות חדרים מאשר לזרוק אותן לרחוב. עם זאת, חשוב שכולנו נזכור: הנשים הללו הן קורבנות וחשוב שנמגר את הזנות בישראל

טל גרנות | mako | פורסם 31/05/16 16:01

צילום: getty images

אתמול התרחשו שני אירועים אקטואליים חשובים הנוגעים לאחת השאלות הסוערות ומעוררות המחלוקת בין הזרמים הפמיניסטיים השונים: מצד אחד השר לביטחון פנים, [גלעד ארדן](#) הביע תמיכה פומבית בחוק להפלת הלקוח (הקורא להעניש צרכני מין). מצד שני, השופט איתי הרמלין פסק כי בתנאים מסוימים יוכל לפעול בית בושת בתל אביב, מתוך חשש שאם תיאסר הזנות בבניין - הנשים יאלצו להעתיק את עיסוקן לרחוב, בו הן חשופות לסכנות אימות. או במילים אחרות, מדובר בפסיקה תקדימית שמסדירה את הזנות באופן מוצהר.

בית המשפט: נשים יוכלו לנהל בית בושת

בעידן בו אישה נדרשת להדגים במשפט כיצד בדיוק היא הייתה שרועה על הרצפה בזמן שנאנסה, או כשילדה בת תשע מואשמת באופי מתירני כסיבה לתקיפה המינית שחוותה בידי מבוגר בן 30 שניה לפני ששוחרר, מרגש אותי לקרא פסיקה של שופט שאומר בצורה חד משמעית כי על קולן של הנשים ששוכרות חדרים באותו בנין להישמע ולהיחשב כמשיבות בתביעה, אחרת זו תחשב לפגיעה בכבוד האדם. ישנם מחקרים המדברים על רדיפת האישה בזנות בערכאות המשפטיות (על אף שזו לא עברה לעסוק בזנות, אלא לשדל), והשתקן קולן. הרבה פעמים נעשה בהן שימוש וקולן נוכס לצרכי הרשעת הסרסור. ובמקרה זה, השופט מציג תמונה של 15 נשים שמבקשות לא לפגוע במקור פרנסתן וטוענות על דוכן העדים כי הן מדברות בעד עצמן.

אך אסור לשכוח שמעט מאד נשים נמצאות בזנות מבלי שמשוה עומד מאחוריהן, או יותר נכון, גוזר עליהן קופון שמן ואכזרי. גם נשים אלו הזכירו איזה שהוא "צביקה" עלום זהות כבעל המבנה. בכל היסטוריית הענישה הקשורה לזנות, זכור לי מקרה אחד של סרסור שישב בכלא לעומת כתבי אישום רבים נגד נשים שרק היו חתומות על הסכם השכירות ולוקחות עליהן את האשמה (לפי נעמה ריבלין זאבי, מנהלת סלעית). מפעילי האתרים העוברים על החוק בפרסום הזנות ממשיכים לגלגל מיליונים, בעלי דירות דיסקרטיות מתחזים בפשיטות של המשטרה ל"לקוחות" ומי שנותרות חשופות להצקות והשפלות, כולל הוצאתן לרחוב ללא בגדים, הן הנשים.

בתור פמיניסטית, אני לא יכולה להישאר אדישה לעובדה שהמשיבות הביעו מחאה על כך שמתערבים בענניהן והשמיעו בעדויותיהן משפטים דוגמת "זה הגוף שלי. אני לא חושבת שיש למשהו זכות להגיד לי מה לעשות אתו". הרי עיקרון זכות האישה על גופה הוא עיקרון מנחה של כל המאבקים הגדולים והחשובים של הפמיניזם; נגד תקיפות מיניות, בעד הזכות להפלות ואמצעי

מניעה. ובאמת מי אני שאגיד לאישה שזה לא ראוי שתרוויח כסף עבודה ועבור ילדיה מיחסי מין עם גברים מזדמנים, אקראיים או קבועים?

הזנות ברחות מתל אביב ועוברות לראשון לציון

אולם לפני שיתחילו התרועעות בעד מיסוד הזנות, חשוב להבהיר נקודה משמעותית. השופט הרמלין, בסך הכל הבין את מצבן של הנשים, וגם הבין שהמצב הזה יחמיר בהרבה אם יצטרכו לעבור לרחוב: תחתית שרשרת המזון במדרג הזנות. אבל השופט גם יודע - ואת זאת הוא ציין - שעל כל לקוח הן מעבירות 125 שקל מתוך 250 שהן מרוויחות, חמישים אחוז מהרווח ל"מוסד". מי זה המוסד? אני בטוחה שלא נציגים של הסתדרות העובדים. את הכסף הזה הן לא יפגשו שוב בפנסיה.

חשוב שכולנו נבין משהו: הנשים לא הגנו על עבודת הזנות כעבודה שהן נלחמות עליה כיוון שהיה חלום ילדותן מאז שהן זוכרות את עצמן, הן בחרו במקצוע הזה כי, כמו שהעידה עו"ד נעמי לבנקרון, "נשים יגיעו לזנות כל עוד החובות נערמים". מבחינת הנשים זה בסך הכול השטן שהן מכירות שבזכותן הן מתפרנסות, וזה כנראה המצב העדיף עבורן. לא קל להתפרנס פה, במיוחד אם את אישה, שמרוויחה 67% ממשכורתן של גבר (לפי הקצב בו נסגר הפער, נדרשות עוד שמונים שנה עד שהוא ייעלם לגמרי), מרבית מעובדות הקבלן הן נשים, כך גם המצב בזירת המשרות החלקיות. והתמיכה הכלכלית ממשלתית בנשים שזקוקות לעזרה היא מזערית.

בוויכוח הסוער על מיסוד הזנות או מיגורה, אני תמיד שומעת את הטענה ש"זנות תמיד הייתה ולכן אין מה להילחם בה, אלא למסד אותה". גם רצח וגניבות תמיד היו, אבל אני לא נתקלת אף פעם בלהט כל כך גדול למסד את התופעות הללו. הסיבה שזנות תמיד הייתה היא לא כמו שאוהבים לטעון בשל היצרים הבלתי מרוסנים של גברים (גם לנשים יש יצר חזק, זה פשוט עניין של חינוך וכוח חברתי שנשים זוכות בו פחות מגברים), אלא פשוט כי נשים היו נחותות מהגבר בחקיקה, בפרנסה, במשאבים ובמוביליות, ולכן הרבה פעמים כל מה שנתר להן לעשות כדי לשרוד, הוא למכור את הדבר היחיד שיכלו – את הגוף שלהן.

95% מהנשים רוצות לצאת מהזנות

אז נכון, זנות היא כסף מהיר וזמין, ומתקיימים המון מיתוסים בנוגע לזונה המאושרת והמעושרת. אבל מהמחקרים, מהעדויות ומהשטח עולה תמונה קצת אחרת שמונעות ממני להמליץ עליה לילדותי כעבודה מועדפת בזמן הלימודים האקדמאיים. למעלה מ-90% מהנשים שפונות לארגון סלעית (סיוע לנשים המבקשות לצאת ממעגל הזנות) הן קורבן לפגיעה מינית מתמשכת בילדות. שיעורי ההפרעות הפוסט טראומטיות של נשים בזנות עומד על 67% (ממוצע גבוה יותר מהממוצע שנמצא בקרב חיילים קרביים ששרתו במלחמת ויאטנם) ולמעשה, אוכלוסיית הנשים בזנות היא האוכלוסייה הנאנסת ביותר בהיסטוריה של היקום, ובעיקר - 95% מהנשים רוצות לצאת מהזנות, אך אין להן שום אמצעי הישרדות נגיש אחר.

כיוון שהזנות בחברה שלנו לא מתקיימת בתנאים של הזדמנויות שוות, שכר שווה, סיוע כלכלי לאימהות יחידניות והדירות הדיסקרטיות אין גודשות נשים וגברים מכל המעמדות אלא רק נשים שחלקן הגדול נפגע בילדותן והן חסרות אמצעי פרנסה אלטרנטיביים מדובר בבעיה חברתית חמורה שיש להעניש את החזקים שמתפעלים אותה. לא יצר או תשוקה החייבת מרפא, לא חגיגה של המיניות הנשית ולא עולם ליברלי מלא באפשרויות, אלא פשוט בחברה שמאפשרת לנשים ממעמד ומצב מסוים להיות כלי שרת של אלו שיש להם אפשרות ו-250 שקל.

טל גרנות היא מייסדת ומנהלת בשותף את עמותת "המכללה" הפועלת למען שיקום תעסוקתי של שורדות זנות.